

in Canonicum, & ea, quæ ad Canonicatum pertinent, cum stallo chori, & loco Capituli ei studeant assignare.
¶ Pro dilecto filio magistro R. Audoen, qui apud Apostol. sed. moram fecisse dignoscitur longiorem, nec adhuc erat competens beneficium Ecclesiasticum asecutus, licer ad ipsum esset idoneus obtainendum: Ven. f. n.)

C A P. XXIII.

Nor beneficiatus habens sufficiens patrimonium ad sacros legitime promovetur.

Idem Innoc. III. Bisuntino Archiep. (an. 1208.)

Tus a questionibus respondemus, quod Clericos in minoribus ordinibus constitutos, de patrimonialibus bonis habentes, unde possint congrue sustentari, et si nondum fuerint beneficium Ecclesiasticum asecuti, (dummodo aliud canonicum non obstat) ad superiores poteris ordines promovere.

C A P. XXIV.

Absenti potest conferri beneficium alio mediante, nec refert, utrum absens investitur per personam medium, vel persona media investitur pro absente. h. d. conjungendo utrumque intellectum. Et est casus not. & quotidie practicatur.

Idem Episcopo Zamoreno. b (an. 1208.)

Accedens ad Apostolicam sedem: (¶ infra.) Inquisit. t. t. respond. quod Clericus absens per alium, vel alius magis pro ipso, poterit de beneficio Ecclesiastico investiri.

C A P. XXV.

Si ad unum Canonicatum, & prebendam duo sunt recepti simbliciter, receptio non tenet, etiam interveniente Apostolica auctoritate. h. d. & est notabile cap. quare tene semper mente, & nota ipsum.

Idem Trecen. Episcopo. (an. 1208.)

Dilecto filio d. P. sancte Pudentiana Presbytero Cardinali Cellerario Trecen. & R. procuratori tuo auditore concessio, idem Cellerarius proposuit coram eo, quod cum in manibus Remen. Archiepiscopi tunc Apost. sed. Leg. intendetis provide, G. nepoti suo in Trecen. Ecclesia Prebendam, quam ibi obtinebat, liberaliter resignavit e, dictus Legatus prefatum G. & eundem Cellerarium in Canonicos Trecen. instituit, & ambobus idem Capitulo, & idem Archiepiscopos supradictæ Prebendæ fructus dividendo communiter assignarunt, donec idem G. integrum esset prebendale stipendium asecutus: (¶ infra. 1) Quorum receptionem procurator generalis præd. tui, in partibus Constantinopolitanis tunc agentis, postmodum approbavit. Dictus quoque Cellerarius electionem, & Evangelium in hebdomada sua legisse dignoscitur, & tam Decani, quam Episcopi electioni, & aliorum negotiorum tractibus, sicut Canonicus Trecen. interfuit, & domum quandam per Capitalum memoratum obtinuit, quæ non nisi Canonicus consueverat assignari: tuque g. cum ad eandem accessisset Ecclesiam consecratus, eum cum Canonicis aliis ad osculum receperisti, cum tunc non nisi Canonicci ad osculum admittantur: & eidem super prædictis non movisti per biennium questionem, propter quod petiit, ut te ab ipsis super hoc molestatione indebita compescere dignaremur: [¶ infra. 2] Procurator tuus proposuit ex adverso, quod ad unicum jus spirituale, quod vacabat ibidem, insimil duos Canonicos instituire prædicto Legato non licuit: nam si duo unicam Prebendam haberent, id esset contra Turen. Concilium, quod Prebendarum inhibet sectionem.

C A P. XXVII.

Si Papa mandat Capitulo, ut aliquem in Canonicum recipiant, & Prebendam (se quia vacat) conferant, si de mandato scientes alii conferunt, coguntur primum recipere, & de redditibus Ecclesiæ loco beneficium providere, donec Prebendam habeat.

Idem Vercellen. Episcopo. (an. eod.)

Dilectus g. filius G. Clericus nobis exposuit h. conquerendo, quod cum pro eo ad Novarien. Capitu-

a C. 9. eod. tit. in 3. compil. Hujus decret. decisionem accipere debemus secundum Conc. Trid. sess. 21. de reform. c. 2. b Latomen. alias Baton. c. vid. l. qui mihi donatum per Bart. ff. de do-
nar. d Cap. 1. eod. tit. in 4. comp. & de materia, an ex causa rationa-
bili possint fieri due, vide Dd. b. t. c. avaritia. e. afferu. f. con-
tigerint. g. C. 4. de concess. præb. in 4. comp. h. preposuit.

Si vero duobus receptis, uni tantum præbenda daretur, sub expectatione alius contra Lateranen. a Concilium remanet. Præterea licet in Ecclesia, in qua non est certus numerus Prebendarum, nulla etiam vacante, in Canonicum quis possit assumi, cum intelligatur ad quoddam jus eligi, quod ex electorum afferu de novo creatur b, & cum electo in Canonicum nascitur, & desinit cum defunctorum: in Ecclesia tamen, quæ determinatum habet numerum Prebendarum, uno individuo jure vacante, duo simul eligi non possunt ad illud, eo quod hujusmodi spirituale jus dividi seu communicari nequeat inter eos: quanquam interdum hi, ad quos spectat electio, de communi afferu augmentate valeant numerum Prebendarum, quoddam jus spirituale de novo creando, nisi forte statutum aliquod obviaret, quod esset juramento firmatum, vel cui sed. Apost. confirmatio accessisset, hujusmodi clausula prohibitiæ adjecta, ut si quicquam contra id fieret, non valeat: propter quod institutionem præfata nullam fuisse dicitus afferuit procurator, cum in Trecen. Ecclesia certus sit Prebendarum numerus, quem Capitulum, vel Legatus augmentare minime intendebat c, vel jus aliquod de novo creare. Unde dictum Cellerarium ad restitutionem eorum, quæ ratione prædictæ institutionis tenebat, sententia duximus condemnandum, ei super Prebenda ipsa, vel ejus parte silentium imponentes: ita quod per hoc prædicto G. nullum præjudicium generetur: cum res inter alios acta regulariter alii non obstat.

(1) In eos, qui contra venire præsumerent, excommunicationis sententia promulgata.)

¶ Verum dictus R. procurator tuus proposuit ex adverso, quod cum dictus Cellerarius prebendam suam in prefati Archiepiscopi Remen. manibus resignasset, ipse de medietate una dictum Cellerarium investivit.]

C A P. XXVI.

De una prebenda vacante possunt fieri due, si ejus superant facultates, alias dividens integrare tenetur.

Idem. [an. eod.]

Vacante d quadam Prebenda in Ecclesia tua, duas ex ea constituens, ad illas de consensu & Capituli tui duos Canonicos afferunt: quorum altero viam universæ carnis ingresso, Prebendam, quam defunctus habuerat, quidam Clericus, nomine Hippolytus, fuit auctoritate sed. Apost. asecutus. Verum cum idem Hippolytus te super integritatem Prebendæ per quoddam nostras literas inquietet, & alias idem jus adversus te se habere proponeat, quid facere debeas, requisisti. Super quo sic duximus respondentum, quod cum Turonen. statuta conciliis sectionem inhibeant Prebendarum, teneris utrique de his, quæ vacare f. contigerit, integrare Prebendam, nisi rationabilis causa de vacante Prebenda supradicta duas fuerint constituta, ac tot sint utriusque proventus, quot per utramque sit utrique provisum in beneficio competenti.

C A P. XXVII.

Si Papa mandat Capitulo, ut aliquem in Canonicum recipiant, & Prebendam (se quia vacat) conferant, si de mandato scientes alii conferunt, coguntur primum recipere, & de redditibus Ecclesiæ loco beneficium providere, donec Prebendam habeat.

Idem Vercellen. Episcopo. (an. eod.)

Dilectus g. filius G. Clericus nobis exposuit h. conquerendo, quod cum pro eo ad Novarien. Capitu-

Ium mandatum Apostolicum missemus, ut eum in Canonicum reciperent, & in fratrem, Prebendam (si qua tunc a vacabat) conferentes eidem: (¶ inf. 1) Fraternitati tuæ mandamus, quatenus si tibi confisterit, quod in Novarien. Ecclesia Prebenda vacaret, tempore, quo ejusdem Ecclesie Canonici nostras literas receperunt: cum eam alii in elusionem mandati nostri duxerint conferendam, eundem Clericum, si non habet b sufficiens beneficium Ecclesiasticum, in Canonicum recipi facias, & sibi de redditibus Ecclesie singulis annis assignari proventus, donec ei sit in beneficio præbendali provisum.

(1) Ipsi non solum mandatum Apostolicum noluerunt adimplere, verum etiam prebendam vacantem, quam mandavimus illi conferri, alii presumperunt assignare. Unde perebat a nobis, ut quod de ipso incepserimus, exequi dignaremur. Magister autem G. G. Novarien. Ecclesiæ procurator proponebat eundem Clericis ad Apost. sed. accedens falso in Ecclesia ipsa suggestionem falsam per surrepationem suam literas impetrarunt. Unde cum mendax procurator carevere debet impetrans, penitus idem procurator ab imperatione ipsius Ecclesiam postulabat absolviri. Cum igitur coram dict. fl. G. S. GG. ad velum aureum Diac. Card. quem eidem deditus auditorem, super his diutius litigarent, & idem Card. que fuerant proposita, coram eo retulit diligenter.

C A P. XXVIII.

Habens personatum, vel beneficium curatum, si secundo tale reperitur, vacat primum: quod si retinere contenderit, etiam secundo privabitur. hoc primo. Et is, ad quem spectat beneficium curati collatio, licet confert statim, cum institutus alius recipit: & si intra sex menses non conferat, devolvitur ad alium collatio, & aliter ponitur. hoc secundo. Cum sublimibus vero, & literatis personis circa pluralitatem beneficiorum incompatibilium solus Papa dispensat. hoc tertio. Hoc dicit istud cap. utile, & famosum.

Idem Innoc. III. in Concilio generali c (an. 1216.)

¶ multa d. providentia fuit in Lateran. Concilio e probabilitum, ut nullus diversas dignitates Ecclesiasticas, vel plures Ecclesiæ parochiales reciperet contra sacrorum canonum instituta, alioquin recipiens sic acceptum amitteret, & largiendi potestate conferens privatetur. Quia vero propter presumptiones, & quorundam cupiditates, nullus haec tenus aut rarus de prædicto statuto fructus provenit, nos evidientius, & expressius occurrere cupientes: Præstante decreto statuimus, ut quicunque receperit aliquod beneficium curam animarum annexam, si prius tale beneficium habeat, eo sit ipso jure privatus: & si forte illud retinere contenderit, etiam alio spoliatur. Is quoque, ad quem prioris spectat donatio, illud post receptionem alterius libere conferat, cui merito viderit conferendum: & si ultra sex menses conferre distulerit, non solum ad alios secundum Lateran. f. Conciliis statutum ejus collatio devolvatur, verum etiam tantum de suis cogatur proventibus in utilitatem Ecclesie, cuius est illud beneficium, assignare, quantum a tempore vacationis ipsius confiterit esse perceptum. Hoc idem & in perfornatibus esse decernimus observandum: addentes ut in eadem Ecclesia nullus plures dignitates, aut personatus habere præsumat, etiam curam non habeant animarum. Circa sublimes tamen, & literatas personas, quæ majoribus beneficiis sunt honorandæ, cum ratio postulaverit, per sedem Apost. poterit dispensari.

a Vacaret. b habeat. c Concil. gener. Lat. sub Innocent. III. d vid. l. 3. C. de Episc. aud. & l. servos. C. ad leg. Julian. de vi public. e vid. Choff. in Catal. glor. mund. pag. 4. consil. 9. f cap. 32. g C. 6. eod. tit. in 4. comp. vid. Conc. Trident. sess. 7. de reform. c. 2. & 4. & sess. 24. de recrip. i. 17. f sub Alex. III. c. 8.

a Cap. 30. b C. 5. eod. tit. in 3. comp. Conc. Trident. sess. 7. de reformat. c. 3. c In Cod. Barb. huic morbo adhibere medelam. d vid. l. 3. C. de Episc. aud. & l. servos. C. ad leg. Julian. de vi public. e vid. Choff. in Catal. glor. mund. pag. 4. consil. 9. f cap. 32. g C. 6. eod. tit. in 4. comp. vid. Conc. Trident. sess. 25. in decri. de reform. c. 9. §. patroni autem beneficiorum. h nequerunt. i Deut. 25.

Concilium provinciale a beneficiorum collatione suspendit eos, qui post secundam correctionem indignis beneficia conferunt: provideret etiam quis interim beneficia conferat, & illam suspensionem relaxat solus Papa, vel solus Patriarcha.

Idem in eodem a (an. 1216.)

G Rave b nimis est & absurdum, quod quidam Ecclesiæ parochi, cum possint viros idoneos ad Ecclesiastica beneficia promovere, assumere non verentur indigos, quibus nec morum honestas, nec literarum scientia sufficiunt: unde quanta Ecclesiæ damnæ proveniant, nemo sanx ignorat. Volentes igitur huic morbo c mederi, praepinimus, ut prætermis indigos idoneos assumant, qui Deo, & Ecclesiæ velint, & valeant gratum impendere famulatum, fiatque de hoc in provinciali Concilio diligens inquisitio annuatim: ita, ut qui post primam, & secundam correctionem fuerit repertus d culpabilis, a beneficiorum conferendis per ipsum concilium suspendatur, instituta in eodem concilio persona provida, & honesta, quæ suspensi supplet defectum in beneficiorum conferendis. Et hoc ipsum circa capitula, quæ in his deliquerint, observetur. Metropolitanus vero delictum superioris judicio relinquatur, ex parte concilii nunciandum. Ut autem hæ salubris provisio plenior consequatur effectum, hujusmodi suspensionis sententia præter Romani Pontificis auctoritatem, aut proprii Patriarchæ, minime relaxetur, ut in hoc quoque quatuor patriarchales sedes specialiter honorentur. e

C A P. XXX.

Rector Ecclesie, non obstante consuetudine Episcopi, vel patroni, debet de redditibus Ecclesiæ sufficientem habere portionem. h. d. usque ad §. qui vero.

Idem in eodem. f (an. 1216.)

E Xtrirpanda g consuetudinis vitium in quibusdam partibus inolevit, quod scilicet parochialium Ecclesiæ parochi, & alia quædam personæ proventus ipsarum sibi penitus vindicantes, Presbyteri earum servitii deputatis, relinquunt adeo exiguum portionem, quod ex ea nequeant in quibusdam regionibus parochiales Presbyteri pro sua sustentatione non obtinent, nisi quartam quartæ, id est, sextam decimalm decimarum. Unde fit, ut in his regionibus pene nullus inveniatur Sacerdos parochialis, qui ullam, vel modicam habeat peritiam literarum. Cum igitur os i bovis ligari non debat triturantis: sed qui altari servit, de altari vivere debet: statuimus, ut (consuetudine qualibet Episcopi, vel patroni, seu cuiuslibet alterius non obstante) portio Presbyteri ipsi sufficiens assignetur.

Peritus est parochialis Ecclesiæ Rector in ea non residens, nisi sit annexa Dignitati, vel Prebendæ, quo casu debet ibi habere perpetuum Vicarium. Et in fine prohibet in fraudem Rectoribus de ipsis proventibus pensionem in beneficium dari. h. d. Vel sic: Non residens in Ecclesia parochiali, vel non ponens Vicarium, quando est annexa beneficio maior, privatus est ea. h. d.

Qui vero parochiale habet Ecclesiam, non per Vicarium, sed per seipsum illi deseriat in ordine, quem ipsius Ecclesiæ cura requirit, nisi forte Dignitati, vel Prebendæ parte

paroecialis Ecclesia sit annexa: in quo casu concedimus, ut qui talem habet Præbendam, vel Dignitatem, cum oporteat eum in majori Ecclesia deservire, in ipsa paroeciali Ecclesia idoneum, & perpetuum habeat Vicarium canonice institutum, qui (ut prædictum est) congruentem habeat de ipsius Ecclesiæ proventibus portionem: alioquin & illa se sciat auctoritate hujus decreti privatum, libere alii conferenda, qui velit, & possit, quod dictum est, adimplere. Illud b autem penitus interdicimus, ne quis in fraudem de proventibus Ecclesiæ, quæ curam habere debet proprii Sacerdotis, pensionem alii quasi pro beneficio conferre profermat.

C A P. XXXIV.

Non debent Religijs Ecclesiæ, vel decimas a Laicis sine Diœcesanorum consensu recipere: nec excommunicatos, vel interdictos ad divina admittere: in Ecclesiis quoque, que ad eos non pleno iure pertinent, instituere, vel destituere: sed presentabunt Diœcensi ad eas viros idoneos.

Idem in eodem. c (an. 1216.)

IN Lateranensi d Concilio noscitur suisse prohibitum, ne quilibet regulares Ecclesiæ, seu decimas sine Episcoporum consensu de manu Laici præsumant accipere, nec excommunicatos, vel nominatim interdictos admittant aliquatenus ad divina. Nos autem id fortius inhibentes, transgressores digna curavimus & animadversione punire, statuentes nihilominus, quatenus in Ecclesiis, quæ ad ipsos pleno iure non pertinent, juxta ejusdem Concilii statuta, Episcopis instituendos Presbyteros repræsentent, ut illis de plebis cura respondeant, ipsis vero pro rebus temporalibus rationem exhibeant competentem, institutos vero removere non audeant Episcopis inconsultis.

Sane adjicimus f, ut illos repræsentare procurent, quos vel conversatio notos reddit, vel commendat probabile testimonium Prælatorum.

C A P. XXXII.

Absens in Theologie studio fructus beneficiorum suorum percipit in absentia, sed quotidiana distributiones non.

Honorius III. Abbat. & Priori sanctæ Genoveſe. (an. 1222.)

Licet vobis g direxerimus scripta nostra, ut magistro N. b Eboracen. Archidiacono in sacra pagina cupienti studere, proventus suos Ecclesiasticos faceritis integre ministrari: Nolumus tamen, ut quotidiana distributiones, quæ tantum residentibus in Ecclesiis, & his, qui interfundunt horis canonicas, exhibentur, ei tribui faciatis.

C A P. XXXIII.

Propter paupertatem Præbendarum Ecclesiæ cathedralis posunt eis annexi capelle, reservata ipsarum Presbyteris congrua portione.

Idem Vesprimen. i Episcopo. (an. 1222.)

Exposuisti x nobis, quod Ecclesiæ tuae Canonici, dimissæ nuta ipsorum provisione a tempore Concilii generalis, cum eis extunc non fuerint ad eorum sustentationem concessæ capellæ, sicut ante fieri consuevit, de redditibus Præbendarum suarum nequeunt & sustentari. [& inf. x] Si evidens necessitas, vel utilitas exigat, Præbendas Ecclesiæ tuae poteris de capellis in perpetuum annexendas eisdem (sicut discretione prævia expedire videris) augmentare, reservata tamen congrua capellarum Presbyteris portione.

a Ipse illa, &c. b vide Conc. Trid. Sess. 24. de reform. c. 13. c. 61. & referunt in cap. 7. eod. tit. in 4. comp. d sub Alex. III. c. 9. cuius initium, Cum & plantare, & carabimus. f Conc. Trid. Sess. 25. de reform. c. 9. g vid. Conc. Trid. Sess. 5. de reform. c. 5. in fin. & Hor. Lucium, tract. 98. de priv. schol. privil. h B. Eboracen. i Vesprimen. alias, Vespen. al. Vespertinien. al. Vespaniens. al. Vesprimens. x vide Concil. Trid. Sess. 21. de reform. c. 5. & Sess. 24. de reform. c. 13. & 15. l nequivent.

[i Propter quod plures iporum eadem Ecclesia relata in ejus servitio in Clericatus coguntur opprobrium aliorum se obsequiis mancipare. Unde humiliiter suppliasti, ut de capillis ejusdem provisionem eorundem ampliare ex nostra tibi permissione licet. Quia vero per hoc statutis ejusdem Concilii derogaretur, que servare volumus inconcusse, te in hac parte nequivimus exauire. Verum illorum paupertati paterno compatientes affectu, & tibi, prout exposuit tua devotionis meritum, gratiam facere cupientes, f. t. de qua plenam fiduciam obtineamus, p. auct. m. q.]

C A P. XXXIV.

Licet Ecclesia ex donatione Laici beneficium conferat, tenet illius beneficij impetratio, de hoc mentione non habita.

Idem Episcopo, & Priori, & Archidiacono Herforden. a (an. 1222.)

III. Dilectus filius G. Clericus nobis proposuit b, quod cum Decano, & Capitulo Andegaven. preces dirigerimus, & præcepta, ut ipsum, quam cito facultas se offerret, in Canonico recipenter, & in fratrem, vobis super hoc executoribus sibi datis: quia Decani, & Capituli procurator excipiendo propofuit literas non valere, pro eo quod in eis mentio non fiebat, quod præfatus Decanus ex donatione Regis Præbendarum ejusdem Ecclesiæ collationem haberet: vos mandati nostri executores non esse, interloquendo dixistis: & sic due Præbenda, quæ medio tempore vacaverunt, aliis sunt collata: [& inf. i] Mandamus, quatenus occasione hujusmodi (quam reputamus frivolum) non obstante, mandatum nostrum exequi procuretis.

[i Et dictus Clericus occasione hujusmodi, quam vos maiusse recepisse videmini, remansit batteus sua provisione frustratus, propter quod idem nostram audientiam appellavit, applicationem cuius dicimini detulisse. Nolentes igitur, ut sape dictus Clericus sic frustratus a nobis, literarum nostrarum commodo ulterius suspendatur, vobis firmiter.]

C A P. XXXV.

Pueri, & alias beneficiati non sunt idonei ad beneficia consequenda. h. d. inhærendo verbis literæ.

Gregorius IX. Argentinien. Episc. (an. 1232.)

Super inordinata c ordinatione: [& inf.] Cum autem illi sint in Ecclesiis idonei reputandi, qui servire possunt, & volunt in ipsis: Consult. t. t. respond. quod pueri, & beneficiati, qui non possunt in eadem Ecclesia deservire, in ea non debent idonei reputari.

C A P. XXXVI.

Pro unius Præbenda integratione, alia dividiri non debet.

Idem Archiepiscopo, & magistro R. Turon.

Cum causam, quæ inter Aurelianen. Episcopum, & I. de Blesii Canonicum sanctæ Crucis super integratio-ne Præbenda ipsius Canonici vertebatur, vobis duxerimus committendam: [& inf.] Consultationi tuae t. respon. quod nostræ intentionis non exitit, ut pro integratione Præbenda supradicti Canonici, Præbenda de novo aliqua scinderetur.

C A P. XXXVII.

Clerici ignobiles, & non eminentis scientie, propter hoc non debent a Præbendis repelli, etiam in Ecclesia, que tales admittere non consuevit.

Idem. (an. eod.)

Venerabilis frater noster Portuen. Episcopus supplicavit d, ut cum quandam Præbendam, quæ in Argentinen. Ecclesia tamdiu vacaverat, quod donatio ejus erat ad

a De Ber. al. Becc. In uno vet. Cod. Episcopo Pictaviensi, & Priori. b exposuit. c De ætate requisita vide Lapum alleg. 36. & Geminian. in c. indemnitatibus. de elect. in 6. d supplicavit nobis.

ad sedem Apostolicam devoluta, I. Clerico contulerit, dum a in illis partibus legationis officio fungeretur, suam collationem benigno prosequeremur affectu. Verum procurator Argentini Capituli proposuit ex adverso, quod idem Capitulum, hoc auditio, consuetudinem allegans antiquam inviolabilitatem observatam, juxta quam nullum, nisi nobilem, & liberum, & ab utroque parente illustrem, honestam conversationis, ac eminentis scientiæ, in suum consortium haec tenus admiserant: ne contra hoc fieret (maxime cum nulla tunc Præbenda vacaret, antequam monitarias, vel executorias literas receperisset) ad sedem Apost. appellavit: [& inf.] Nos igitur attendentes, quod non generis b, sed virtutum nobilitas, vitæque honestas, gratum Deo faciunt, & idoneum servitorem, ad cuius regimena non multos secundum cainem nobiles, & potentes elegit, sed ignobiles, ac pauperes: eo quod non est personarum acceptio apud ipsum c, & vix ad culmina dignitatum (nedum ad Præbendas) viri eminentis scientia valeant reperi, exceptiones hujusmodi non duximus admittendas: [& inf.] Discretio vestra mandamus, quatenus si vobis confiterit prædictam Præbendam vacasse, quando ipsam dicto I. Episcopus contulit memoratus, ipsum ad eam recipi faciatis.

C A P. XXXVIII.

Si mandatur provideri in Ecclesiæ, non potest de Ecclesiæ provideri.

Idem. (an. 1232. Roma in Hispaniam.)

Cum d olim Priori sanctæ M. dederimus e in mandatis,

*C*um G. f Diacono in aliqua Ecclesia civitatis, vel dioce-sis Luc. auctoritate Apostolica provideret: idem praefatum Gu. & Ecclesiæ sancti Pe. de Vico Rectorem auctoritate hujusmodi natus b est designare: in qua Rectorem ab ejusdem Ecclesiæ Clericis eligi consuevit, excommunicatio sententiam nihilominus proferens in rebello. Cum

igitur mandatum hujusmodi se ad talia non extendat, nec ad rectoriā, vel dignitatem nostra feratur i intentio: cum pro simplici beneficio jussio nostra manet k: mandamus, quatenus tam institutionem hujusmodi, quam excommunicationis sententiam propter hoc latam denuncies non tenere.

TITULUS VI.
DE CLERICO ÆGROTANTE, VEL
DEBILITATO.

C A P. I.

Clericus infirmus integre percipit fructus beneficij sui.

Gregorius Candido Episcopo Urbevetan. (an. 602. Roma in Tuscam.)

Cum percussio corporalis: [& inf.] F. tuam hortam, quatenus latorem presentem ad percipiendam, quæ consueta sunt ab Ecclesia tua, ægritudo sua non debeat impeditre: quia si alii ejus essent exemplo deterriti, forte non posset, qui militaret Ecclesiæ, inventari: sed secundum ejus ordinem quæcumque ei, si sanus esset, poterant ministriari, de ipsa exiguisse, quæ Ecclesiæ potest accedere, fraternalis tua præbeat ægrotanti.

C A P. II.

Presbyter, cui medietas palmæ cum duobus digitis est absissa, Missam non celebrat, sed ceteris sacerdotalibus fungi potest.

Eugenius e Papa. (an. 655.)

Presbyterum m, cuius duos digitos cum medietate palmæ a prædonio abscessos significati, Missam non per-

a Cum. b Rom. 12. Galat. 2. Eph. 6. Coloss. 3. c Deum. d Vi-de Oldrad, cons. 306. e dedimus, in antiqu. f V. g V. h visus. i. perseratur. k maneatur. l Greg. sed in omnibus manuscr. ut est in- p. f. presum. m Post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 26. e. 13. & Cap. 2. ad tit. in 1. comp.

Tom. II.

mittimus celebrare: quia nec securè propter debilitatem, nec sine scandalo propter deformitatem a membris hoc fieri posse confidimus.

*I*psum autem ceteris officiis sacerdotalibus fungi minime prohibemus.

C A P. III.

Si rector Ecclesiæ sit leprosus, dandus est ei coadjutor.

Lucius III. [an. 1181.]

De b Rectoribus Ecclesiæ leprosa usque adeo infectis, quod altari servire non possunt, nec sine magno scandalo eorum, qui sani sunt, Ecclesiæ ingredi: hoc volumus te tenere, quod eis dandus est coadjutor, qui curam habeat animatum, & de facultatibus Ecclesiæ ad sustentationem suam, congruam recipiat portionem.

C A P. IV.

Si Rector Ecclesiæ sit leprosus, ab administrationis officio removetur, sed de bonis Ecclesiæ sustentatur.

Clemens III. c [an. 1190.]

Tua d nos duxit Fr. consulendos: [& inf.] De Sa-cerdote, qui divino iudicio leprosa morbo reperitus e, in paroeciali Ecclesiæ prælationis officio fungitur: Dicimus, quod pro scandalo, & abominatione populi, ab administrationis deber officio removeri, ita quod juxta facultates Ecclesiæ sibi necessaria, quamdiu vixerit, ministrentur.

C A P. V.

Episcopo, qui propter morbum incurabilem pastorale officium exercere non potest, dandus est coadjutor.

Innocentius III. Arelaten. Archiepiscopo. [an. 1210.]

Ex parte tua fuit propositum, quod cum Auralensis Episcopus gravi morbo, & incurabili fere per quadriennium laboravit, ita quod pastorale officium non potest ullatenus exercere, Princeps terra illius, ac cives civitatis ejusdem Ecclesiæ Clericis eligi consuevit, excommunicatio sententiam nihilominus proferens in rebello. Cum igitur mandatum hujusmodi se ad talia non extendat, nec ad rectoriā, vel dignitatem nostra feratur i intentio: cum pro simplici beneficio jussio nostra manet k: mandamus, quatenus tam institutionem hujusmodi, quam excommunicationis sententiam propter hoc latam denuncies non tenere.

C A P. XI.

Breve est, & non summatur.

Honorius III. Episcopo Aversano. [an. 1222.]

Consulationibus: [& inf.] Archidiacono autem, quem morbo paralytico laborantem officium lingue afferis amississe, Coadjutor est merito adhibendum.

TITULUS VII.

DE INSTITUTIONIBUS.

C A P. I.

Numerus Clericorum debet insitui in Ecclesiis collegiatis, secundum facultatem ipsarum.

Ex Concilio Arelatensi. x (an. 811. in Gallia.)

Non amplius suscipiantur in monasterio Monachorum, aut Clericorum, seu etiam puellarum, quam quot se regere de bonis Ecclesiæ absque penuria possint.

B b

C A P.

a deformationem. b Post Con. Later. sub. Alexand. III. p. 37. c. 4. & c. 3. eod tit. in 1. compil. c In uno ita: Clemens III. Pictav. Episc. d Cap. 2. eod. tit. in 2. compil. e al. percussus al. resperhus. f cap. unico eod. tit. in 3. compil. g Aven. al. Aurascen. al. Aurascen. h misserandum i al. ita, eo quod ipse. k Hac est Synodus Arel. 4. sub. l solo Magn. imp. & ha- betur hoc ibi c. 8. & cap. 1. eod. tit. in 2. compil.